

Україна без бар'єрів. Маломобільні групи населення та інвалідність.

Коли ми говоримо про маломобільні групи населення, у першу чергу спадає на думку образ людини з інвалідністю, яка пересувається в кріслі колісному. Для неї існує безліч бар'єрів – звичний магазин з високим порогом чи без пандуса стає недоступним. Але, насправді, до цієї категорії належить більше різних груп людей.

Маломобільні групи – люди, які відчувають труднощі при самостійному пересуванні, комунікації або одержанні якихось послуг. Це можуть бути люди з різними функціональними порушеннями (зору, слуху, опорно-рухового апарату тощо); люди, які отримали тимчасову травму або нині хворіють; діти до 7 років; люди, які супроводжують маленьких дітей (до 7 років); вагітні жінки; люди похилого віку.

Чи задумувалися ви, з якими труднощами стикаються батьки маленьких дітей? Наскільки складно підтягнути дитячий візочок сходами одній людині без сторонньої допомоги, зайти з ним до магазину, де немає пологого входу чи пандуса, або у транспорт без спеціального пониження? Про цю проблему ми не замислюємось, поки самі не стаємо батьками чи поки в нашому близькому оточенні не з'являються діти. Усі ці сходинки, бордюри та високі пороги – це все бар'єри, які не дозволяють батькам чи опікунам вільно пересуватися з маленькими дітьми. Це також перепони, що ускладнюють пересування людям з інвалідністю, для яких більшість українських міст і сіл є архітектурно недоступними, а також людям старшого віку й іншим представникам маломобільних груп населення. Саме тому простір має бути організований таким чином, щоб будь-яка людина відчувала: для неї створені комфортні умови.

Інвалідність – це соціальне явище, а не медична проблема людини.

Раніше інвалідність розглядали в контексті благодійництва, медичної проблеми чи взагалі особистої проблеми окремої людини. Ще пів століття тому людину з інвалідністю могли сприймати як вічного пацієнта лікарень, що не може дати собі ради й залежить від допомоги інших. Тому часто людей або жаліли, або надмірно героїзували.

Проте відтоді, як організації людей з інвалідністю почали масово з'являтися в усьому світі й голосно заявляти про свої права, озвучувати, що люди з інвалідністю є частиною суспільства, поняття інвалідності еволюціонувало.

Нині інвалідність – це результат взаємодії між людьми, які мають порушення здоров'я, і тими бар'єрами у суспільстві, що заважають їм брати активну участь у житті суспільства. Власне, саме бар'єри – стереотипи й судження, інституційні бар'єри, пов'язані з законами та політикою, економічні бар'єри тощо – це те, що виключає людей з інвалідністю із суспільного життя та ставить їх у становище, що принижує їхню гідність.

Саме тому просимо вас звернути увагу ось на що: людей, які мають інвалідність, ми називаємо саме «люди з інвалідністю», хоча, звісно, у випадку якоїсь конкретної людини і при особистому спілкуванні ви можете використовувати ту термінологію, яку вона вважає для себе прийнятною.

Усі вищезазначені бар'єри шкодять не тільки певній групі людей, вони шкодять усьому суспільству. Адже ми втрачаємо величезний потенціал, відмовляючись взаємодіяти з різними людьми, у кожного з яких свій унікальний досвід. Втрачений потенціал – це втрачені можливості для всіх нас. Саме тому безбар'єрне та відкрите суспільство, де кожен відчуває, що до нього ставляться з повагою попри будь-які ознаки й статуси, і знає, що у нього є рівний доступ до можливостей, має перспективи для розвитку.

Більше про спілкування без бар'єрів та складові безбар'єрності можна дізнатися у «Довіднику безбар'єрності» за посиланням <https://bf.in.ua/>